

Internacionalizacija in transnacionalnost: Korak do večje kakovosti in relevance višjega strokovnega šolstva

Žan Dapčević

Master of Business Administration in Business Administration (Združeno Kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske)

Maribor, 18. januar 2024

KAKOVOST

je standard nečesa, ki ga primerjamo z drugimi podobnimi stvarmi, kako dobro ali slabo je nekaj”
(Oxford University Press, 2023)

VIŠJEŠOLSKO STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE V EVROPSKEM KONTEKSTU

> 2/3 članic EHEA je že uvedla **short-cycle** programe

Vse članice priznavajo in vrednotijo **short-cycle** programe

90 – 120 KT po ECTS

Opolnomočenje študentov za zaposlitev in nadaljnje študije

Izboljšanje socialne vključenosti

Evropski visokošolski prostor: 49 držav članic Evropske unije, Evrope in sveta

OECD: višješolsko strokovno izobraževanje umešča v krajše terciarno izobraževanje (ISCED-5)

EHEA: Višješolsko strokovno izobraževanje je **Shot-Cycle**

VIŠJEŠOLSKO STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE V EVROPSKEM KONTEKSTU

Konferenca ministrov v Jerevanu 2015

Short-cycle programi umeščeni na Evropski visokošolski kvalifikacijski okvir:

- Dublinski diskriptor
- Kreditno ovrednoteni programi (120 KT ali blizu)
- Kakovost programov zagotovljena z **evropskimi standardi in smernicami (ESG)**

Posebnost *short-cycle* programov

Raznoliko poimenovanje programov in pridobljenih strokovnih nazivov ter listin

Short-cycle higher vocational diploma (Slovenija), undergraduate higher diploma (Malta), associate degree (Nizozemska), diploma of higher education, higher national diploma (Velika Britanija).

VIŠJEŠOLSKO TRANSNACIONALNO IZOBRAŽEVANJE

Sporazum GATS svetovne trgovinske organizacije (1998): Dokler obstajajo zasebni ponudni izobraževanja je slednje obravnavano kot poslovna storitev. EU direktive napotujejo članice k njeni polni uresničitvi. Storitve čezmejnega izobraževanja vključujejo:

1. Mobilnost programov

2. Mobilnost študentov

3. Mobilnost institucij

4. Mobilnost osebja

Transnacionalno izobraževanje pomeni izvajanje več možnih tipov javnoveljavnih študijskih programov druge države ali izobraževalnih storitev vključno s študijem na daljavo, ki se izvajajo izven te države sedeža.

Skupni študijski programi

Povezovanje dveh institucij za skupno izvedbo programa

Izda se javna listina obeh držav

ZVSI skupne programe omogoča

V RS še ni skupnih programov VSS

Mednarodni programi v Sloveniji

Izvajanje mednarodnega programa v Sloveniji po pridobljenem dovoljenju/akreditaciji države izvora

Izda se tuja listina države izvora, ki je predmet vrednotenja / priznavanja v RS

ZVSI izvajanje tujih programov ne omogoča

Slovenski programi v tujini

Izvajanje slovenskega VSS programa v tujini dovoljenju v Sloveniji in priglasitvi v državi prejemnici

Izda se listina RS, ki je predmet vrednotenja / priznavanja v državi prejemnici

ZVSI izvajanje slovenskih VSS programov v tujini omogoča

Validacija programov

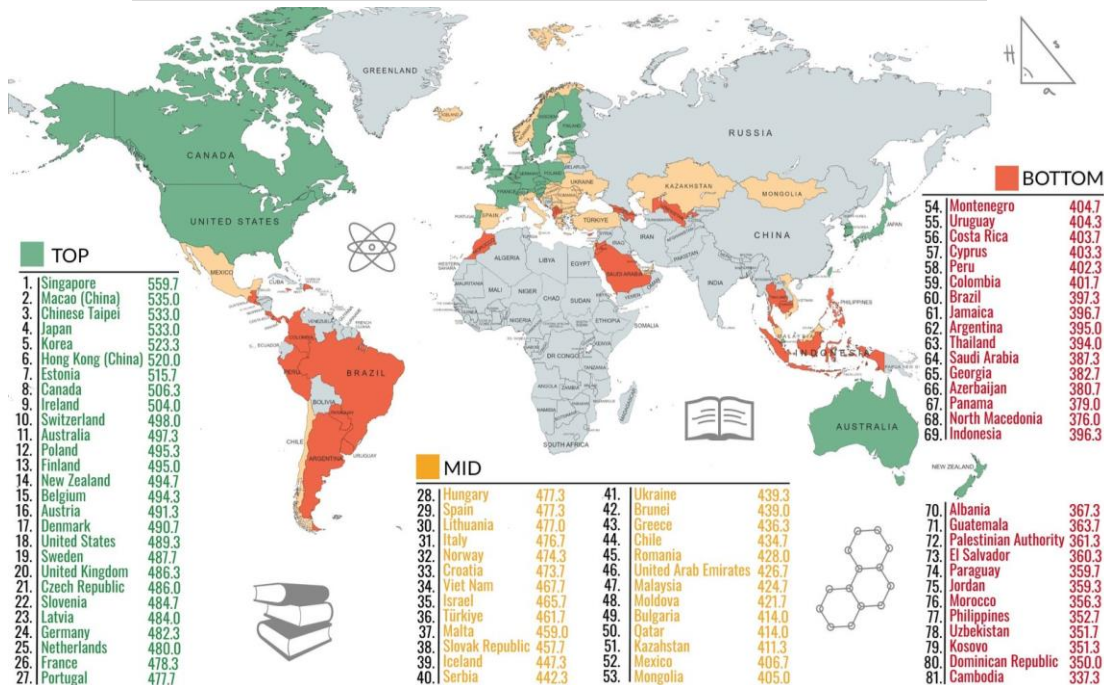
Validacija pomeni potrjevanje / priznavanje neformalnega tečaja ali programa, kjer je ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti stvar ponudnika. Ali je to še vedno TNI?

VIŠJEŠOLSKO TRANSNACIONALNO IZOBRAŽEVANJE

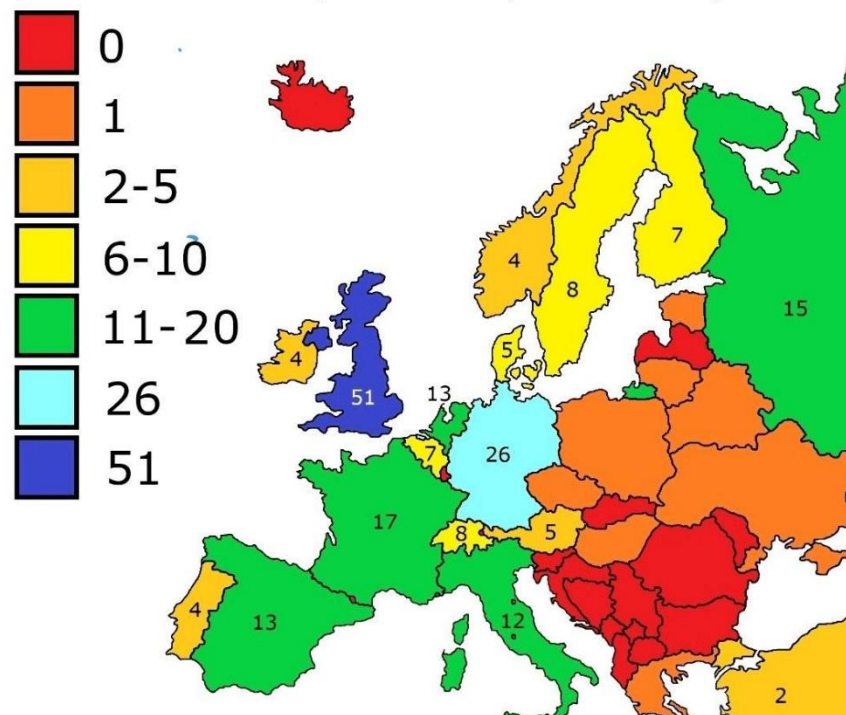
Transnacionalno izobraževanje omogoča neposredno primerjavo **kakovosti** različnih programov in sistemov izobraževanja.

16 javnih in zasebnih institucij v Sloveniji izvaja TNI na ravneh predšolske vzgoje, osnovne šole, srednje šole in visokega šolstva. Le višje strokovne šole ne.

Umestitev Slovenija na PISA 2022

Število univerz med top 500 na svetu

Izvozno gospodarstvo. Vsak 12. prebivalec Slovenije je tuji državljan.

PRIMER VIŠJEŠOLSKEGA TRANSNACIONALNEGA IZOBRAŽEVANJA ZA IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI DELOVANJA SLOVENSKE VIŠJE ŠOLE

Študija primera: Academia, Višja strokovna šola - Leta 2016 pridobila institucionalno in programske akreditacije v Veliki Britaniji

	Slovenija	Velika Britanija
Poklicni standardi podlaga za programe	DA	DA
Kadrovski pogoji: soglasje za predavatelje, inštruktorje in laborante,	DA	DA
Kadrovski pogoji: zahteva po nenehnem strokovnem in pedagoškem izpopolnjevanju predavateljev, inštruktorjev in laborantov	DA	DA
Materialni pogoji: prostori, oprema, IKT oprema	DA	DA
Institucionalna evalvacija šole: NAKVIS (nadomešča QAA UK), Poslovnik kakovosti: interni akti, pravilniki, protokoli delovanja šole in obvladovanje tveganj	DA	DA
Možnost večjezične izvedbe programov in opredelitev jezika izvedbe v listinah	DA	DA
Letna samoevalvacija, ki je obravnavana na akreditacijskemu organu vsako leto	/	DA
Programska evalvacija izvedbe programov: 2x letno za vsak študijski program s strani BTEC - nadzor nad učnimi izidi	/	DA
Zahteva po pisni povratni informaciji študentu s strani predavatelja	/	DA

PRIMER VIŠJEŠOLSKEGA TRANSNACIONALNEGA IZOBRAŽEVANJA ZA IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI DELOVANJA SLOVENSKE VIŠJE ŠOLE

Študija primera: Academia, Višja strokovna šola - Leta 2016 pridobila institucionalno in programske akreditacije v Veliki Britaniji

Rezultati zadnjih 5 študijskih let

1. Zadovoljstvo študentov

Povečanje zadovoljstva študentov z vsebino predavanj in vaj

4,35 → 4,60

2. Zadovoljstvo predavateljev

Povečanje predavateljev prejetih informacij, usmeritev, napotkov

4,20 → 4,70

3. Mednarodna mobilnost

Povečanje mobilnosti študentov na izmenjavah

1,7% → 14%

4. Kakovost

Diploma odličnosti
SkupnostVSŠ
BTEC Srebrna šola leta
Elementi odličnosti
NAKVIS

VIRI IN LITERATURA

1. Academia VSS. (2018). **Academia je prva zasebna šola v Sloveniji prejemnica diplome Skupnosti VSS za odličnost - Academia**. Academia Maribor. Pridobljeno 9. 12. 2023 iz <https://www.academia.si/aktualno/academia-je-prva-zasebna-sola-v-sloveniji-prejemnica-diplome-skupnosti-vss-za-odlicnost>
2. Academia, Višja strokovna šola. (2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023). **Samoevalvacijska poročila 2016-2017 do 2022-2023**. Academia.
3. BTEC. (2022). **BTEC Higher Nationals Centre Guide to Quality Assurance and Assessment 2022-23**. Pearson qualifications. Pridobljeno 6. 12. 2023 iz <https://qualifications.pearson.com/content/dam/pdf/Support/Quality%20Assurance/btec-higher-nationals-centre-guide-to-quality-assurance-and-assessment.pdf>
4. Center RS za poklicno izobraževanje. (2016). **Izhodišča za pripravo višješolskih študijskih programov z Zakonom o višjem strokovnem izobraževanju (ZVSI) (Ur. CPI**. Pridobljeno 6. 12. 2023 iz https://cpi.si/wp-content/uploads/2020/11/Izhodisca2016_Visjesolska_cistopis.pdf
5. Državni svet Republike Slovenije. (2023). **Javna razprava Pobuda za spremembe Zakona o višjem strokovnem izobraževanju**. Državni svet. Pridobljeno 28. 12. 2023 iz <https://www.ds-rs.si/sl/novice/javna-razprava-pobuda-za-spremembe-zakona-o-visjem-strokovnem-izobrazevanju>
6. EHEA (2015). **YEREVAN COMMUNIQUÉ**. YEREVAN COMMUNIQUÉ Pridobljeno 6. 12. 2023 iz https://www.ehea.info/media.ehea.info/file/2015_Yerevan/70/7/YerevanCommuniqueFinal_613707.pdf
7. EHEA. (2018). **THE FRAMEWORK OF QUALIFICATIONS FOR THE EUROPEAN HIGHER EDUCATION AREA**. European Higher Education Area and Bologna Process. Pridobljeno 6. 12. 2023 iz https://www.ehea.info/media.ehea.info/file/2018_Paris/77/8/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
8. European Commission. (2007). **Revised Code of Good Practice in the Provision of Transnational Education**. Enic-Naric Network. Pridobljeno 6. 12. 2023 iz https://www.enic-naric.net/fileusers/REVISED_CODE_OF_GOOD_PRACTICE_TNE.pdf
9. Joint Quality Initiative informal group. (2004). **Shared 'Dublin' descriptors for Short Cycle, First Cycle, Second Cycle and Third Cycle Awards**. Dublin descriptors. Pridobljeno 6. 12. 2023 iz https://www.aqu.cat/doc/doc_24496811_1.pdf
10. Jošt Lešer, V. (2015). **Internacionalizacija visokega šolstva: čezmejno izobraževanje v visokošolskih organizacijah v Sloveniji**. Univerza v Ljubljani - Fakulteta za družbene vede. Pridobljeno 6. 11. 2023 iz http://dk.fdv.uni-lj.si/doktorska_dela/pdfs/dr_jost-leser-valentina.pdf
11. NAKVIS. (2021). **POROČILO SKUPINE STROKOVNJAKOV**. NAKVIS. Pridobljeno 9. 12. 2023 iz <https://www.nakvis.si/wp-content/uploads/Porocila/Vi%C5%A1je%20strokovne%20C5%A1ole/Academia%20Maribor/Porocilo-VSS-Academia-2021.pdf>
12. NUFFIC. (2023). **EHEA Qualifications table**. NUFFIC. <https://www.nuffic.nl/sites/default/files/2023-08/ehea-qualifications-table.pdf>
13. OECD. (2023). **Education at a Glance 2023: OECD Indicators**. OECD Publishing.
14. Oxford University Press. (2023). **Quality_1 noun**. Oxford Learner's Dictionaries. Pridobljeno 19. 12. 2023 iz https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/quality_1?q=quality
15. Reinold, J., in Reinold, J. (2018). **The Benefits of the Internationalisation of Higher Education - Latest blog articles**. Maastricht University. Pridobljeno 6. 12. 2023 iz <https://www.maastrichtuniversity.nl/blog/2018/06/item-benefits-internationalisation-higher-education>
16. RTVSLO. (2010). **Vsak osmi prebivalec Slovenije priseljenec**. RTV SLO. Pridobljeno 6. 12. 2023 iz <https://www.rtvsllo.si/slovenija/vsak-osmi-prebivalec-slovenije-priseljenec/246585>
17. Statistični urad Republike Slovenije. (2021). **Prebivalstvo - Slovenske regije in občine v številkah**. SURS. Pridobljeno 6. 12. 2023 iz <https://www.stat.si/obcine/sl/Theme/Index/PrebivalstvoTujci>
18. Uradni list Republike Slovenije. (202). **ZVSI**. PIRS. Pridobljeno 6. 12. 2023 iz <https://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4093>
19. Ušaj, T. (2009). **Transnacionalno izobraževanje, ENIC/NARIC MVZT RS**. Transnacionalno izobraževanje (TNI) - Ljubljana. Pridobljeno 6. 12. 2023 iz <https://www.uni-lj.si/mma/tinausajmvttransnacionalno20izobrazevanje/2013070115583851/?m=1372687118>
20. Vlada Republike Slovenije. (2020). **Strategija višjega strokovnega izobraževanja v Republiki Sloveniji za obdobje 2020–2030 Priloga 2: ANALIZA STANJA NA PODROČJU VIŠJEGA STROKOVNEGA IZOBRAŽEVANJA**. Vlada Republike Slovenije. <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Visje-strokovno-izobrazevanje/Strategija-visjega-strokovnega-izobrazevanje-RS-2020-2030/ANALIZA-STANJA-NA-PODROCJU-VISJEGA-STROKOVNEGA-IZOBRAZEVANJA.pdf>